

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, s' donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 24 APRIL.

Het « Davidsfonds. — Limburgs deelneming.

De provincie Limburg is niet onverschillig gebleven aan de algemeene beweging, die door het Vlaamsche land gaat ter stichting van het Davidsfonds.

Hasselt, St-Truiden, Tongeren, Maaseyck, en ja de vereenigde kantons Achel-Bree-Peer zullen hunne afdelingen hebben van het groote werk, dat eenieders aandacht heeft op zich getrokken.

Limburg staat overigens zeer gunstig bekend op 't gebied der Nederlandsche taal- en volksbelangen; getuige daarvan de talrijke maatschappijen van letter- en toneel-oefening; in St-Truiden (*Uitje d'leu*), in Hasselt (*de Ware Vrienden*), enz., enz.

Davidsfonds! *Davidsfonds!* is nu ook daar de algemeene kreet, en volgaarne schrijven wij het volgende woordje en deelneming neder, ons uit de Limburgsche streken toegestuurd.

«Eene wezenlijke vreugde, luidt het, overstroomt ons hart, zoo dikwijls wij den titel *Davidsfonds* hooren; eene overgroote blijdschap heeft zich ook hier van alle Vlaamsche harten meester gemaakt, die warm kloppen voor godsdienst, taal en vaderland, bij 't vernemen der wonderbare uitbreiding, welke het *Davidsfonds* overal neemt, onder glansrijke gevolgen, welke het hoofdbestuur van Leuven reeds na inoogst op zijn onvermoeid en edelmoedig streven.

«Wat kan er meer en beter verlangd worden dan 't geen nu geschiedt? Geheel Limburg stemt daarin overeen, en weinige dagen zuller er verlopen, of men zal hier in stad en dorp werkzaam zijn in den geest der «standregelen», die ons door het Leuvensch hoofdbestuur zijn toegezonden.

«Dank voor de boeken, die ons worden aangeboden, en waarin elkeen groote voldoening vindt; maar het hoofdbestuur belooft nog meer, niet waar? Een oorspronkelijk werk zal wellicht nog dit jaar verschijnen, en 't zal van historisch-romantischen aard zijn. (Zie het *Handelsblad* van Antwerpen van 8 April II.) opgesteld door eenen onzer uitmuntendste schrijvers!

«En verder; het hoofdbestuur verleent ons nog andere voorrechten; wij weten hoe 't met drukwerken gaat! Een eenvoudig boekje kost soms meerdere maanden arbeid voor dat het kan verschijnen, hoeveel te meer niet een werk van gewichtigen aard.

«Welnu, daarom doet het hoofdbestuur goed, om iederen inschrijver zoo spoedig mogelijk te bevredigen en tevens aan den Zeer Eerwaarden Heer David zaliger hulpe te brengen, ons des hoogleeraars schriften aan te bieden, alsmede een aantal andere goede werken, waaronder alle klas van volk, ouderdom en beschaving zijne keus zal vinden.

«Daarbij zit dan, naar ik vernomen heb, het hoofdbestuur niet stil met het opzoeken van oude en nieuwe schrijvers, welke verdienen herdrukt te worden; en terecht beveelt de heer A. Snieters dit in de «*Belgische Illustratie*», n° 28, bl. 220 aan de opmerksaamheid van 't «*Davidsfonds*».

«Nieuwe boeken uit te geven, oude te herdrukken, methodische reeksen te vormen van werkjes, van *tracts*, zooals de Engelsman ze noemt, in

volksstijl geschreven en zich over een aantal wetenschappen verbreidende, ziedaar wel de drij groote zaken, behalve nog vele andere, die het *Davidsfonds* te doen heeft.

«Ondertuschen, 't moet bekend worden, zal het veel tijd kosten ter voorbereiding en bewerking, alvorens een schrijver, vooral een oude schrijver, op nieuw is uitgegeven; want er moet, in alle opzichten, wat schoons gehoord, en niet zoo het een en ander maar plomp nagedrukt worden.

«Daarom is het gedacht uitmuntend van tijd tot tijd lijsten van reeds gedrukte werken uit te geven, waarin de nieuwste zaken tevens worden opgenomen, en waaruit elk zijnen smaak kan voldoen, zonder nochtans gedwongen te zijn die boeken te aanvaarden. *Vrijheid, blijheid!* De mannen van 't hoofdbestuur zouden zich totaal overwerpen, indien zij verplicht waren binnen bepaalde tijden met allerlei nieuwe boeken gereed te zijn. Genoemde lijsten zullen, zoo men ik het, de plaats van oorspronkelijke werken niet vervangen? Is 't zoo, wat kunnen wij hier in Limburg — wat kan men elders dan meer verlangen? Want zulke lijsten bewijzen aan school-volks- en andere bibliotheken den grootsten dienst,

«Wij vernemen van een leest, dat einde mei ter eere der eerste algemeene vergadering zal gegeven worden. — Bravo! mannen van Leuven. Wij wachten met ongeduld naar het programma. De Hoogeschool zal er voorwaar hartelijk in deelen want met de *Alma Mater* hangt met het *Davidsfonds* innig te samen. Tot weerziens.»

«Ook wij meenen het zoo, en stemmen volkomen in met onzen «*vlijtigen deelnemer*» uit de provincie Limburg in de hoop van nadere kennismaking op de algemeene vergadering van 25 mei, die zal puik zijn.

Intusschen bevelen wij zijn schrijven aan de aandacht van 't hoofdbestuur van ons geliefd *Davidsfonds*.

(Vaderland).

Ontvangst van Z. E. Mgr den Kardinaal-Aartsbisschop van Mechelen.

Mgr Dechamps deed woensdag om half twee zijne plechtige intrede in de stad Mechelen.

Van den trein stappende, werd hij door de ontzaglijke menigte, die hem afwachtte, toegejuicht. Bij het afstappen van den trein werd de aankomst van den Prelaat door 21 kanonschoten begroet.

Van de statie begaf de stoet zich naar de kerk van O. L. V. van Hanswijk, en vervolgens naar de metropolitanische kerk.

Al de straten waren met de Belgische en pauselijke kleuren bevestigd; welkomwenschen, Fransche en Vlaamsche jaarschriften prijken aan eene menigte gevels. In den stoet waren al de katholieke werken vertegenwoordigd. Overal werd Zijne Em. de Kardinaal door de lofjuichingen der menigte begroet. De geestdrift was hoog en algemeen.

De troepen der bezetting bewezen de militaire eer.

Men bemerkte het depot van de regimentsschool der karabijniers, het 1^e bataillon van het 9^e linie, de 48^e en 49^e batterij te paard, het 2^e regiment, en eene brigade gendarmen.

De soldaten boden op de Groote Markt, toen de Kardinaal voorbijtrok, het geweer aan.

zij elkander oprechtelijk liefhadden, en dat was hun genoeg. Hun gesprek liep dikwijls over zeer ernstige onderwerpen, en meermalen verlieten hunne gedachten de dingen dezer aarde, om zich naar een hooger en beter leven te verheffen; en Clara bevond, tot hare verwondering, dat de jeugdige koopman, die met zooveel ijver zijne zaken behartigde, dat de in gezelschap altijd lachende, vrolijke Robert in stille een streng en heilig leven leidde, en dat het geheim der voortdurende opgeruimdheid zijner natuur ontsproot uit de rust, die hij daar gevonden had, waar het hart des mans die alleen vinden kan. Hoe groot zijne liefde ook voor haar was, wist Clara dat zij toch slechts ondergeschikt was aan zijne liefde voor zijnen Schepper; en, indien zijn plicht het hem gebod, zou hij bereid zijn tot zelfs de dierbaarste hoop zijns levens daaraan ten offer te brengen. In dit punt gevoelde zij, dat zij hem niet zou kunnen navolgen; hare liefde voor hem grensde aan afgoderij. Dat denkbeeld was pijnlijk en zij verbaude het uit haar geest, om zich geheel aan het genot harer eerste droomen van geluk over te geven.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Het was dit jaar een late Paschen, en toen de feestdag aanbrak, bloeide de lente reeds in volle praelt. Nog slechts tien dagen moesten er voor Clara's huwelijksverloopen. Het eenvoudige bruidsgewaad was reeds gereed; «want», zooals jufv. Connell opmerkte, «op zijn tijd klaar te zijn ging voor alles»; en de goede huishoudster had dan ook de zorg voor den sluier en de oranjebloems geheel op zich genomen, en zij verheugde zich niet weinig in het vooruitzicht eener bruiloft in haar meesters somber huis. Robert wenschte dat Clara het huis eens zou komen zien, dat weldra hunne gemeenschappelijke woning zoude zijn; en in het begin der Paschweek verzegelde jufvrouw Connell hen daarheen, om haar wijzen raad over de eindregeling van het aublement te geven. Het was waarlijk een juweeltje van een huis, door een faaien

«Een *Te Deum* in de St.-Romboutskerk eindigde de plechtigheid om drie ure, maar des avonds had nog eene prachtige verlichting in de stad plaats.

P. S. — De Joden der *Indépendance* hebben de plechtigheid bijgewoond; het was ellendig, zeggen zij, er waren niets... dan geestelijken, professoren en studenten van Leuven, katholieke dagblad-schrijvers, verscheidene senatoren en volksvertegenwoordigers, allerlei vrome werken, als de St.-Preeters-Penning, de Panzelijke Werken, de maatschappij van Sint-Vincent à Paulo, de Associatie van Pius IX, de Bond der katholieke kringen, de Zendingen in België, de Vereeniging tot heiliging des Zondags, ENZ. ENZ. Maar toch, buiten dit alles, — er was niemendalle!

Om dit niets te beschrijven, verspilt de *Indépendance* eene volle kolom, *petit texte*, van hare eerste bladzijde...

Er was zoo weinig, zeggen de Joden, dat de *uitgestrekte metropool* te klein was voor de geestelijkheid en de congregatie; geheel de katholieke militie. Dewijl «dit wereldje» (zeegt zij), den voorrang had, hebben *zeer weinig* nieuwsgierigen in de wijde kerk kunnen komen: deze was stampvol.

Zie, zoo! hoe weinig menschen dat er waren!...

Hetis waar, dat de *Indépendance* hare opgaven... van niemendalle, doorspekt met schimperijsen en bespottingen voor al wie het geestelijke kleed draagt, of zich scharen durft — o misdaad van gekwetst liberalisme! — onder den standaard van het Kruis....

Zou de *Indépendance* niet beter gedaan hebben te zwijgen, dan zulke flauwe, onnoozele smouzerijen te verkoopen?

De *Etoile belge* heeft de plechtigheid te Mechelen geheel anders gezien dan de *Indépendance*. — Er was zoodanig veel volk in en buiten den stoet (zeegt zij) dat deze slechts met *eene ongetoefde moeite* en in de grootste wanorde binnen de kerk is kunnen gaan. De *Etoile* zegt, dat men, om oopenhooping en ongelukken te vermijden, de kerk slechts bij poozen kon openen om er een honderdtal personen ineens binnen te laten.

Door 57 stemmen tegen 45 heeft de Kamer der vertegenwoordigers gisteren het wetsontwerp aangenomen waardoor de handelskamers afgeschaft worden.

Stads- & provincie nieuws.

Het stadhuiscgazetje deed verleden zaterdag zijn best om te bewijzen dat het niet waar is dat de Casino eenen liberalen lutsel is geworden. Daartoe bracht het zes proefstukken bij, die, ongelukkiglijk juist het tegenovergestelde bewijzen van hetgeen het wil doen gelooven. Ziehier de bewijsstukken welke het stadhuiscgazetje aanbrengt:

1° «Zonder dat het reglement verplicht te zijn, heeft de koninklijke harmonie den heer Jammert gelegenheid van zijne jubile met eene serenade veroerd.

2° «Eveneens heeft zij gehandeld ten opzichte van wijlen den heer Deken, bij gelijke gelegenheid.

3° «Zonder dat het reglement het haar oplegde, heeft zij bij elke godsdienstige plechtigheid ge-

speeld, als de geestelijkheid het verlangde.

4° «En gelijkelijk heeft zij zeer veel jaren lang gespeeld bij de processie van Tongeren kermis, en hield dit gebruik niet vol, omdat de geestelijkheid het niet meer wilde.

5° «Zonder eenige verplichting, en men mag bijna zeggen met overtreding van het reglement, als ook bij de processie van het jubilé van den Paus, welke processie in waarheid eene ware betooging was tegen Victor-Emmanuel en Italie.

6° «Eindelijk tot overmaat heeft de Casino zijnen zaal niet voorleden vasten-avond aan de klerikale sociëit den *Cercle* verhuurd, hoewel deze reeds eene successale sociëit de *Concordia* had opgericht, waarvan het eenig doel was, en nog is van den Casino met zijne aanhorigheden te doen vallen? Dat zijn, meenen wij, proeven genoeg om te overtuigen hoe dienstveerdig de *Casino* zich voor de klerikalen gedragen heeft.»

«Dat bewijst klaar en duidlijk dat de Casino vandaag niet meer is wat hij eertijds was.

Eertijds, zonder door zijn reglement verplicht te zijn, woonde de harmonie van den Casino niet alleen de kerkelijke plechtigheden bij, zij gaf zelfs serenaden ter gelegenheid van de familie-feesten harer leden. Het is haar zelfs gebeurd van eene serenade te geven aan den heer deken Reinartz die nooit deel van de muziek-sociëit gemaakt heeft.

Hetgeen nog sterker is, dat is dat zij de processie bijwoonde van den 24 mei 1874, ter gelegenheid der groote bedevaart naar O.-L.-V. van Tongeren. Deze bedevaart, — welke het slim stadhuiscgazetje voor den jubilé van den Paus aanziet — had voor doel de herstelling der tijdelijke macht van den Paus en niet zonder reden aanziet de *Tongrois* dezelve als eene «manifestatie tegen Victor-Emmanuel en tegen Italie.»

Welnu, indien de muziek-sociëit van den Casino deel nam aan deze politieke manifestatie terwijl zij vandaag weigert eene serenade te geven aan M. Julliot, aan eenen harer oudste leden, aan eenen man wien zij dank schuldig is, en zulks onder voorwendsel dat het jubilé van M. Julliot eene *klerikale* zaak is, is het dan niet klaar bewezen dat er heden in den Casino een anderen geest heerscht dan eertijds? De Casino is dus vandaag niet meer wat hij vroeger was. Onze tegenstrevers bekenen het ten langen laatste.

Zeg eens Kobe, hoe komt het toch dat het liberaal lavij van Paaschmaandag meer goed als kwaad gedaan heeft aan de Concordia.

— Dat kon niet anders zijn, jongen, de katholieken zijn gelijk de nagels, hoe meer men er op slaat hoe vaster zij houden.

Het is maandag 5 mei dat de genootschappen van den H. Vincentius à Paulo der provincie Limburg hunne jaarlijkse bedevaart naar Scherpenheuvel zullen doen.

Ter oorzake van het feest van O. H. Hemelvaart, zal de paardenmarkt der maand mei, dit jaar op woensdag 5 mei plaats hebben.

M. A. Wagemans van Tongeren, sergeant-majoor bij het 4e linie regiment, is verheven tot den grad van onder-luitenant.

CLARA'S OFFER.

EEN VERHAAL UIT DEN TEGENWOORDIGEN TIJD.

(6^e VERVOLG.)

Voor het eenzame en verlatene meisje was Robbert letterlijk *alles* — moeder, broeder en vriend te gelijk. Haar geluk, en niet het zijne, was zijn eenigste streven. Hij beminde haar niet alleen, maar waakte over haar met overgroote bezorgheid. Daar zijn inkomen verzekerd was, bestonden er natuurlijk geene redenen om lang met het huwelijks te wachten, en als de gewone te maken beschikkingen en bepalingen geregeld waren, zou de Vasten en Paaschen voorbij zijn, en 't huwelijks kunnen gesloten worden. Clara's liefde voor het buitenleven kennende, kocht Robbert eene villa in een der schilderachtige dorpen, die Londen omringen, en daar konden zij, zooals hij zeide, gedurende de zomeravonden, als hij van zijn kantoor naar huis was teruggekeerd, met wandelingen in den tuin of met rociotchtjes op den Theems doordringen.

Ondertuschen verwijderde Robbert Clara, zoo dikwijls hij daartoe gelegenheid had, uit de bedompte atmosfeer van Russell-square. Zij gingen dikwijls samen naar de parken en naar de tuinen van Kensington (*Kensington-Gardens*), waar de boomen alreeds begonnen uit te botten, en zij bezochten gezamenlijk de verschillende Katholieke kerkgebouwen, waar de schoone oefeningen in de Vasten zoo menigvuldig zijn; en gedurende hunne wandelingen daarheen en terug leerde Clara de grootheid des harten, dat het hare later besturen en leiden moest, meer en meer kennen. Het waren geene alledaagsche gelieven, deze twee; hunne tegenwoordigheid was te zuiver, te diep, te opprecht, om vele uitwendige bewijzen of uitdrukkingen harer welgemeendheid noodig te hebben. Zij wisten dat

tuin omringd, aan de eene zijde door hooge boomen beschaduwde en met den zilveren Theems aan den anderen kant; en toen Clara in stille opgetogenheid voor het open venster hare toekomstige ontvangkamer stond, wees Robbert haar eene kleine torenspits, die boven de boomen uitstak, en zeide hij haar, dat het lieve nieuwe Katholieke kerkje geene vijf minuten wandelens van hunne woning verwijderd was.

«En dit vertrekje, lieve,» zeide hij, terwijl hij eene zijdeur opende, «moesten wij, dunkt mij tot een bidkamerje laten inrichten, en er die schilderijen en dat crucifix in ophangen, welke nog van uwe goede moeder afkomstig zijn.»

Clara leunde met haar hoofd tegen zijn schouder, en zeide toen:

«Het is mij, Robbert, alsof dat alles *te schoon* is voor deze aarde. Die goede pastoor-zaliger scheen mij altijd op een leven van beproevingen, op eene treurige toekomst, op het dragen van zware kruisen voor te bereiden. Lang voor mama's dood sprak hij mij in den biechstoel dikwijls over het geduldige verdragen van het lijden, van het noodlot des levens — en ik heb altijd geloofd, dat hij met een min of meer profetischen geest beziel was. Doch ik vraag mij thans dikwerf af, Robbert, waar mijne beproevingen zijn; *waar is nu mijn kruis?*»

«Dat zal wel eenmaal komen, lieve,» antwoordde Robbert met zijn gewonnen helderen glimlach. «Doch wees niet bevreesd; God geeft ons somtijds zonschijn, wij moeten tevens gereed zijn voor de donkere wolken als die komen, maar wij behoeven ze niet op te wachten. Wie weet? — wij zullen te zamen misschien nog veel te lijden hebben. — Ga nu echter mede en laat uw oordeel eens hooren over den weg, dien ik buiten den tuin heb laten aanleggen.»

Clara volgde hem zonder te antwoorden; maar bij haar zelve dacht zij, dat met hem geene beproeving ooit zeer groot konde zijn.

Bij hun terugkeer naar de stad nam Robbert

aan het station afscheid van Clara, bezorgde haar en jufvrouw Connell in eene vigilante en beloofde in Russell-square te komen eten. Toen het rijtuig door de straten rolde, die er nu in het zonlicht helder en vrolijk uitzagen, dacht Clara aan hare eerste reis door deze, nu zes maanden geleden, en hoe hare levenslot, destijds zoo donker, op zulk eene wonderbare wijze was opgeklaard; en met een van geluk schitterend gelat trad zij het sombere portaal van haar ooms huis binnen.

De lakei, die haar had ingelaten, wenkte jufvrouw Connell, toen deze hare jonge meesteres wilde volgen.

«Mijnheer is thuis gekomen,» zeide hij, «en heeft naar u gevraagd, en hij was vrij knorrig, toen hij hoorde dat gij uit waart; hij schijnt wel ongesteld te zijn, want hij heeft om een kop thee gevraagd.»

«Mijnheer thuis! een kop thee!» stotterde jufvrouw Connell ontsloerd; en zij speelde zich naar het studeervertrek, waar zij den heer Morton voor het vuur zat zitten, in zulk eene ongewonden en iourne stemming, dat het haar moeilijk viel te vernemen, wat hij van haar verlangde. Hij was klaarblijkelijk ongesteld, doch wilde niets van het zenden om den dokter hooren. «Malligheid, hij was nooit ziek; hij zou als naar gewoonte aan tafel komen,» zeide hij spierp. Maar toen het etenstuur kwam, was hij hieten staat aan het diner deel te nemen, en zijne onpasselijkheid nam zoezoer toe, dat hij aan Robbert gehoor gaf en om dokter Bruce liet zenden. Deze maande zijn patiënt aan naar bed te gaan, keek zeer ernstig, en beloofde in den ochtend terug te komen. Op dat tijdstip lag de heer Morton in eene ijende koorts, en zonder verwondering vernamen de huisgenooten dat de ziekte eene typhus-koorts in den lichten graad was. Er werd om éne ziekenopasser gezonden, die jufvrouw Connell behulpzaam konde zijn. Clara mocht de slaapkamer niet genaken, en het huwelijks werd uitgesteld.

(Wordt vervolgd).